י טור בְּשֵׁם הִירוּשַׁלְמִי (פרק ב ה״ב) וְרא״ש בְּפֶרֶק ב׳ דְּפְסָחִים (סי׳ ד), וּכְרַבִּי יוֹחָנָן (ירושלמי שם). כ שֵׁם (טור) בְּשֵׁם הִירוּשַׁלְמִי (שם ה״א).

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ה [טו] שֶׁבִּטְּלוֹ. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּשַׁעַר אֶפְרַיִם סִימָן ד׳ בְּאֶחָד שֶׁלֹּא מָכַר יַיִן שֶׁרָף שֶׁלּוֹ בְּעֶרֶב פֶּסַח, וְהוֹרָה לוֹ הַמּוֹרֶה לְשָׁקְכוֹ קֹדֶם הַלַּיְלָה וְהוּא לֹא עָשָׂה כֵּן, אֶלָּא קֹדֶם הַלַּיְלָה נָתַן לְיִשְׂמָעֵאל אֶחָד בְּמַתָּנָה, וְשׁוּב אַחַר הַפֶּסַח הֶחֱזִיר לוֹ הַיִּשְׂמָעֵאל, וְהוּא הִפְסִיד מֻרְבֶּה, וְדַעְתּוֹ לֶאֱסֹר. וְשָׁם בְּהַגָּהַת בֶּן הַמְחַבֵּר צָדַד (לְהַלָּכָה) [וְלַהִתִּירָה], וּכְקוּנְטְרֵס אַחֲרוֹן שָׁם (לט״ר ד) כָּתַב מַה שֶׁהֵשִׁיב לוֹ בַּעַל אֵלְיָה רַבָּה, וְגַם בֶּן הַמְחַבֵּר (שם בקו״א) הוֹדָה לוֹ שֶׁיֵּשׁ לְהַחְמִיר לְמַעֲשֶׂה. וְעַיֵּן לְעֵיל סָעִיף קָטָן ח׳ שֶׁפָּתַחְתִּי בְּעִנְיָן זֶה מִתְּשׁוּבָה שֶׁבְּסוֹף תּוֹרַת הַשְּׁלָמִים (סי׳ ו), וְעוֹד כַּמָּה תְּשׁוּבוֹת שֶׁהֶבְאתִי שָׁם מֵעִנְיָן זֶה. וְעַיֵּן בְּסֵפֶר בְּאֵר יַעֲקֹב סִימָן (תמ״ז) [תמ״ב] בְּתְשׁוּבָה שֶׁכָּתַב שָׁם בְּעִנְיַן הַיַּיִן שֶׁרָף שֶׁנִּשְׁתַּהֶה עַד אַחַר הַפֶּסַח. וְעַיֵּן בְּעֵבוֹדַת הַגֵּרְשֻׁנִי סִימָן ק״ה בְּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חָמֵץ בְּבֵית שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח וְהוּא יָדוּעַ שֶׁבָּא לְבֵיתוֹ לְשַׁאל, אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֵדִים שֶׁהִפְקִירוֹ אָסוּר, אֲבָל הוּא לְעַצְמוֹ שֶׁיּוֹדֵעַ בְּעַצְמוֹ הָאֱמֶת שֶׁהִפְקִירוֹ הַפְקֵר גָּמוּר וְהוֹצִיאוֹ מִלִּבּוֹ לְגַמְרֵי, וְדַעְתּוֹ שֶׁאַחַר הַפֶּסַח יַחְזֹר וְיִזְכֶּה בּוֹ, מִכָּל מָקוֹם יָכוֹל הוּא לְזַכּוֹת בּוֹ, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּשׁוּ״ת פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּתָב יָד (ח״ב) סִימָן ה׳ הָאֲרִיךְ בְּרְאָיוֹת לְסַיֵּעַ לְהַרַמְבַּ״ם (פ״ב ה״ב, ע״ש בלח״מ) דְּחָמֵץ הַיָּדוּעַ לֹא מְהַנֵּי בְּטוּל, וְעַיֵּן בְּפְרִי חָדָשׁ (סי׳ תל״א ס״א) וְשָׁאגַת אֲרְיֵה וּשְׁאֵר אַחֲרוֹנִים שֶׁכָּתְבוּ לְקַצֵּת רְאָיוֹת לְהַגָּאוֹן ז״ל. וְכָתַב בְּשׁוּ״ת וָשָׁב הַכֹּהֵן סִימָן ד׳ בְּאֶחָד שֶׁמָּכַר חֲמֵצוֹ לְאִינוֹ יְהוּדִי קָטָן, אִז אִם הָאִינוֹ יְהוּדִי קָטָן, אוֹ אִם הָאִינוֹ יְהוּדִי גָּדוֹל, אֲבָל אֵינוֹ מַקְפִּיד כְּלָל, אֵין צָרִיךְ לְהַחֲזִירוֹ לוֹ אַחַר פֶּסַח, וְאִם הוּא מַקְפִּיד אֲפִלּוּ אִם הוּא קָטָן, אֲבָל אִם אָמַר לוֹ עַל תְּנַאי שֶׁתַּחֲזִיקֵהוּ לְעַצְמְךָ וְתַעֲשֶׂה בּוֹ כִּרְצוֹנְךָ רַק שֶׁלֹּא תַּחְכִּירֶנּוּ לְשׁוּם אָדָם אַחֵר, דְּזֶה הֲרֵי מְכִירָה גְּמוּרָה. ט״ז (סק״י) עַיֵּן שָׁם. **ה (טו) שֶׁבִּטְּלוֹ.** אַף עַל גַּב דְּלֹא עָבַר מִן הַתּוֹרָה, מִכָּל מָקוֹם חִיישִׁינַן שֶׁיְּצָרִים לוֹמַר שֶׁבִּטְּלוֹ אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא בִּטְּלוֹ, כֵּיוָן שֶׁעָשָׂה שֶׁלֹּא כְּתַקָּנַת חַז״ל שֶׁלֹּא בְּעֵר הֶחָמֵץ אוֹ מְכָרוֹ לְאִינוֹ יְהוּדִי. וַאֲפִלּוּ הָפְקֵר גָּמוּר גַּם כֵּן דִּינָא לְהַחְמִיר לְמַעֲשֶׂה. וְעַיֵּן לְעֵיל סָעִיף קָטָן ח׳ שֶׁפָּתַחְתִּי בְּעִנְיָן זֶה מִתְּשׁוּבָה שֶׁבְּסוֹף תּוֹרַת הַשְּׁלָמִים

בַּאֵר הֵיטֵב

לוֹ אַחַר פֶּסַח, דְּאִם כֵּן לֹא הֲרֵי מְכִירָה וְלֹא מַתָּנָה, אֲבָל אִם אָמַר לוֹ עַל תְּנַאי שֶׁתַּחֲזִיקֵהוּ לְעַצְמְךָ וְתַעֲשֶׂה בּוֹ כִּרְצוֹנְךָ רַק שֶׁלֹּא תַּחְכִּירֶנּוּ לְשׁוּם אָדָם אַחֵר, דְּזֶה הֲרֵי מְכִירָה גְּמוּרָה, וְכֵן מִשְׁמַע מִלְּשׁוֹן הַשּׁוּלְחָן עָרוּךְ. וְעַיֵּן בְּשַׁעַר אֶפְרַיִם סִימָן ד׳ בְּאֶחָד שֶׁלֹּא עָשָׂה כֵּן, אֶלָּא קֹדֶם הַלַּיְלָה נָתַן לְיִשְׂמָעֵאל אֶחָד בְּמַתָּנָה, וְשׁוּב אַחַר הַפֶּסַח הֶחֱזִיר לוֹ הַיִּשְׂמָעֵאל, וְהוּא הִפְסִיד מֻרְבֶּה, וְדַעְתּוֹ לֶאֱסֹר. וְשָׁם בְּהַגָּהַת בֶּן הַמְחַבֵּר צָדַד (לְהַלָּכָה) [וְלַהִתִּירָה], וּכְקוּנְטְרֵס אַחֲרוֹן שָׁם (לט״ר ד) כָּתַב מַה שֶׁהֵשִׁיב לוֹ בַּעַל אֵלְיָה רַבָּה, וְגַם בֶּן הַמְחַבֵּר (שם בקו״א) הוֹדָה לוֹ שֶׁיֵּשׁ לְהַחְמִיר לְמַעֲשֶׂה. וְעַיֵּן לְעֵיל סָעִיף קָטָן ח׳ שֶׁפָּתַחְתִּי בְּעִנְיָן זֶה מִתְּשׁוּבָה שֶׁבְּסוֹף תּוֹרַת הַשְּׁלָמִים

(סי׳ ו), וְעוֹד כַּמָּה תְּשׁוּבוֹת שֶׁהֶבְאתִי שָׁם מֵעִנְיָן זֶה. וְעַיֵּן בְּסֵפֶר בְּאֵר יַעֲקֹב סִימָן (תמ״ז) [תמ״ב] בְּתְשׁוּבָה שֶׁכָּתַב שָׁם בְּעִנְיַן הַיַּיִן שֶׁרָף שֶׁנִּשְׁתַּהֶה עַד אַחַר הַפֶּסַח. וְעַיֵּן בְּעֵבוֹדַת הַגֵּרְשֻׁנִי סִימָן ק״ה בְּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חָמֵץ בְּבֵית שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח וְהוּא יָדוּעַ שֶׁבָּא לְבֵיתוֹ לְשַׁאל, אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֵדִים שֶׁהִפְקִירוֹ אָסוּר, אֲבָל הוּא לְעַצְמוֹ שֶׁיּוֹדֵעַ בְּעַצְמוֹ הָאֱמֶת שֶׁהִפְקִירוֹ הַפְקֵר גָּמוּר וְהוֹצִיאוֹ מִלִּבּוֹ לְגַמְרֵי, וְדַעְתּוֹ שֶׁאַחַר הַפֶּסַח יַחְזֹר וְיִזְכֶּה בּוֹ, מִכָּל מָקוֹם יָכוֹל הוּא לְזַכּוֹת בּוֹ, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּשׁוּ״ת פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּתָב יָד (ח״ב) סִימָן ה׳ הָאֲרִיךְ בְּרְאָיוֹת לְסַיֵּעַ לְהַרַמְבַּ״ם (פ״ב ה״ב, ע״ש בלח״מ) דְּחָמֵץ הַיָּדוּעַ לֹא מְהַנֵּי בְּטוּל, וְעַיֵּן בְּפְרִי חָדָשׁ (סי׳ תל״א ס״א) וְשָׁאגַת אֲרְיֵה וּשְׁאֵר אַחֲרוֹנִים שֶׁכָּתְבוּ לְקַצֵּת רְאָיוֹת לְהַגָּאוֹן ז״ל. וְכָתַב בְּשׁוּ״ת וָשָׁב הַכֹּהֵן סִימָן ד׳ בְּאֶחָד שֶׁמָּכַר חֲמֵצוֹ לְאִינוֹ יְהוּדִי קָטָן, אִז אִם הָאִינוֹ יְהוּדִי גָּדוֹל, אֲבָל אֵינוֹ מַקְפִּיד כְּלָל, אֵין צָרִיךְ לְהַחֲזִירוֹ לוֹ אַחַר פֶּסַח, דְּזֶה הֲרֵי מְכִירָה גְּמוּרָה, וְכֵן מִשְׁמַע מִלְּשׁוֹן הַשּׁוּלְחָן עָרוּךְ. וְעַיֵּן בְּשַׁעַר אֶפְרַיִם סִימָן ד׳ בְּאֶחָד שֶׁלֹּא מָכַר יַיִן שֶׁרָף שֶׁלּוֹ בְּעֶרֶב פֶּסַח, וְהוֹרָה לוֹ הַמּוֹרֶה לְשָׁקְכוֹ קֹדֶם הַלַּיְלָה וְהוּא לֹא עָשָׂה כֵּן, אֶלָּא קֹדֶם הַלַּיְלָה נָתַן לְיִשְׂמָעֵאל אֶחָד בְּמַתָּנָה, וְשׁוּב אַחַר הַפֶּסַח הֶחֱזִיר לוֹ הַיִּשְׂמָעֵאל, וְהוּא הִפְסִיד מֻרְבֶּה, וְדַעְתּוֹ לֶאֱסֹר. וְשָׁם בְּהַגָּהַת בֶּן הַמְחַבֵּר צָדַד (לְהַלָּכָה) [וְלַהִתִּירָה], וּכְקוּנְטְרֵס אַחֲרוֹן שָׁם (לט״ר ד) כָּתַב מַה שֶׁהֵשִׁיב לוֹ בַּעַל אֵלְיָה רַבָּה, וְגַם בֶּן הַמְחַבֵּר (שם בקו״א) הוֹדָה לוֹ שֶׁיֵּשׁ לְהַחְמִיר לְמַעֲשֶׂה. וְעַיֵּן לְעֵיל סָעִיף קָטָן ח׳ שֶׁפָּתַחְתִּי בְּעִנְיָן זֶה מִתְּשׁוּבָה שֶׁבְּסוֹף תּוֹרַת הַשְּׁלָמִים

(סי׳ ו), וְעוֹד כַּמָּה תְּשׁוּבוֹת שֶׁהֶבְאתִי שָׁם מֵעִנְיָן זֶה. וְעַיֵּן בְּסֵפֶר בְּאֵר יַעֲקֹב סִימָן (תמ״ז) [תמ״ב] בְּתְשׁוּבָה שֶׁכָּתַב שָׁם בְּעִנְיַן הַיַּיִן שֶׁרָף שֶׁנִּשְׁתַּהֶה עַד אַחַר הַפֶּסַח. וְעַיֵּן בְּעֵבוֹדַת הַגֵּרְשֻׁנִי סִימָן ק״ה בְּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חָמֵץ בְּבֵית שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח וְהוּא יָדוּעַ שֶׁבָּא לְבֵיתוֹ לְשַׁאל, אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֵדִים שֶׁהִפְקִירוֹ אָסוּר, אֲבָל הוּא לְעַצְמוֹ שֶׁיּוֹדֵעַ בְּעַצְמוֹ הָאֱמֶת שֶׁהִפְקִירוֹ הַפְקֵר גָּמוּר וְהוֹצִיאוֹ מִלִּבּוֹ לְגַמְרֵי, וְדַעְתּוֹ שֶׁאַחַר הַפֶּסַח יַחְזֹר וְיִזְכֶּה בּוֹ, מִכָּל מָקוֹם יָכוֹל הוּא לְזַכּוֹת בּוֹ, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּשׁוּ״ת פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּתָב יָד (ח״ב) סִימָן ה׳ הָאֲרִיךְ בְּרְאָיוֹת לְסַיֵּעַ לְהַרַמְבַּ״ם (פ״ב ה״ב, ע״ש בלח״מ) דְּחָמֵץ הַיָּדוּעַ לֹא מְהַנֵּי בְּטוּל, וְעַיֵּן בְּפְרִי חָדָשׁ (סי׳ תל״א ס״א) וְשָׁאגַת אֲרְיֵה וּשְׁאֵר אַחֲרוֹנִים שֶׁכָּתְבוּ לְקַצֵּת רְאָיוֹת לְהַגָּאוֹן ז״ל. וְכָתַב בְּשׁוּ״ת וָשָׁב הַכֹּהֵן סִימָן ד׳ בְּאֶחָד שֶׁמָּכַר חֲמֵצוֹ לְאִינוֹ יְהוּדִי קָטָן, אִז אִם הָאִינוֹ יְהוּדִי גָּדוֹל, אֲבָל אֵינוֹ מַקְפִּיד כְּלָל, אֵין צָרִיךְ לְהַחֲזִירוֹ לוֹ אַחַר פֶּסַח, דְּאִם כֵּן לֹא הֲרֵי מְכִירָה וְלֹא מַתָּנָה, אֲבָל אִם אָמַר לוֹ עַל תְּנַאי שֶׁתַּחֲזִיקֵהוּ לְעַצְמְךָ וְתַעֲשֶׂה בּוֹ כִּרְצוֹנְךָ רַק שֶׁלֹּא תַּחְכִּירֶנּוּ לְשׁוּם אָדָם אַחֵר

חֲמֵצוֹ (טז) (כו) **בְּפֶסַח** (כז) **אֲפִלּוּ לְבָהֶמַת אֲחֵרִים אוֹ** (כח) **שֶׁל הֶפְקֵר:** ז **לְאִסּוּר** (כט) **לִתֵּן בְּהֶמְתּוֹ לְאֵינוֹ** ל אֲגַדָּה (פ"ב סי' כג).
יְהוּדִי (ל) **לְהַאֲכִילָהּ** (לא) **בִּימֵי הַפֶּסַח, לב) אִם הוּא** (יז) [יז] **יוֹדֵעַ** (לג) **שֶׁמַּאֲכִיל אוֹתָהּ פִּסְלָת שְׁעוֹרִים שֶׁהוּא חָמֵץ:**

בַּאֵר הֵיטֵב

הָכִי, וַאֲפִלּוּ אֵיקָא עֲדִים שֶׁהִפְקִירוּ וּבְטָלוֹ לֹא מְהֲנֵי, אִם הִנִּיחַ חָמֵץ בְּבֵיתוֹ וּבְרְשׁוּתוֹ מִדַּעְתּוֹ וְיָדַע מִמְּנוּ כָּל יְמֵי פֶּסַח, וַדַּאי כְּהַאי גַּוְנָא לֹא מְהֲנֵי בְּטוּל אוֹ הֶפְקֵר, אֲבָל כָּל שֶׁלֹּא הָיָה יוֹדֵעַ מִמְּנוּ כָּל יְמֵי פֶּסַח, וְיֵשׁ עֲדִים שֶׁבִּטֵּל אוֹ הִפְקִיר קֹדֶם פֶּסַח, אוֹ שֶׁיֵּשׁ אָנוּס גְּמוּר בְּעִנְיַן הַמְּכִירָה, וְכָל יְמֵי הַפֶּסַח הָיָה סָבוּר שֶׁמָּכַר וְאַחַר הַפֶּסַח נוֹדַע לוֹ שֶׁלֹּא מָכַר, כֵּיוָן שֶׁהָיָה אָנוּס כָּל זְמַן שֶׁיָּדוּעַ וְאָמַר שֶׁבִּטֵּל, אַף דְּלֵיכָּא עֲדִים לֹא חֲיִישִׁינַן לְהַעֲרָמָה, וְיֵשׁ לְהַתִּיר עַל כָּל פָּנִים בְּהֶנְאָה אַחַר פֶּסַח. חק יַעֲקֹב (סק"כ) עַיֵּן שָׁם. כְּתַב הָרַ"שׁ הַלַּיי חֵלֶק אֹרַח חַיִּים סִימָן י"ב, דְּאִם נִתְעַכֵּב לֵיהוּדִי חָמֵץ עַל הַדֶּרֶךְ שֶׁהוּא בִּסְפִינָה, הָיָה נִרְאֶה לְהַתִּיר לְהַפְקִיר כָּל חֲמֵצוֹ וְלַחֲזֹר וְלִזְכּוֹת בּוֹ אַחַר פֶּסַח וּלְמָכְרוֹ אֲבָל לֹא לְאָכְלוֹ, וּמִפְּנֵי חוּמְרָא דְּחָמֵץ לֹא מִלְּאנִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה. עַיֵּן כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגב"י). וְכָתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"ח) וּפְשׁוּט דְּאֲפִלּוּ אֵין הֶחָמֵץ אֶצְלוֹ, יָכוֹל לִמְכּוֹר לְאֵינוֹ יְהוּדִי הֶחָמֵץ בְּאֶחָד מִדַּרְכֵי הַקִּנְיָן הַנַּ"ל, וְאָז קָנֶה הָאֵינוֹ יְהוּדִי הֶחָמֵץ בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן שוּ"ת צְבוּרַת הַגְּרָשָׁנִי סִימָן ק"ה. וְעַיֵּן חק יַעֲקֹב (סק"כ) שם): **לְ (טז) בְּפֶסַח.** הוּא הַדִּין אַחַר פֶּסַח בְּחָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח. חק יַעֲקֹב (סק"כ כב): **מ (יז) יוֹדֵעַ.** וּבְסָפֵק לֹא חֲיִישִׁינַן, וּבְדִיעֲבַד שָׁרֵי. עַיֵּן חק יַעֲקֹב (סק"כ כב) [דְּהַכְרֵיעַ שֶׁמְּחֻיָּב לְהַשְׁלִיךְ דְּמֵי הֲנָאַת אֲכִילָתָהּ לִיָּם הַמֶּלַח]. אִם נָתַן בְּהֶמְתּוֹ לְאֵינוֹ יְהוּדִי לַבַּדָּלָה וּלְחֻלַּק הַוַּלָּדוֹת בֵּינֵיהֶם, מֻתָּר, דְּאֵינוֹ יְהוּדִי לַהֲנָאַת עַצְמוֹ קָא מְכַוֵּן. תְּשׁוּבַת פָּנִים מְאִירוֹת (ח"א) סִימָן י': (השגה):

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

לְמִכֹּר לוֹ מָקוֹם שֶׁעוֹמֵד בּוֹ הֶחָמֵץ, תַּלְיָא בְּפִלּוּגְתַּת הָרַמְבַּ"ם (מכירה פכ"ט ה"י) וְהָרַאֲבַ"ד (שם ה"י"א) אִם קָטָן קוֹנֶה בְּשִׂכִירוּת מָקוֹם, וּמִדִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת (קידושין יט. ד"ה אומר) וְהָרא"ש (שם פ"א סי' כה) נִרְאֶה שֶׁסּוֹבְרִים כְּהָרַמְבַּ"ם דְּקָנֶה, וְאִם כֵּן יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל זֶה דְּיַעֲבֵד, בְּקֶרֶב בְּאִסּוּר חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח דְּרַבָּנָן, עַיֵּן שָׁם. וְכָתַב בְּשׁוּ"ת חַיִּים שְׁאַל חֵלֶק ב' סִימָן ל"ח (אות פה) בְּשֵׁם סֵפֶר דֶּרֶךְ הַפֶּלֶךְ (חמץ ומצה פ"א ה"ד ד"ה ותפתפקתי), שֶׁמִּי שֶׁבִּיְדוֹ חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח וְאַתּוּ אַחֲרִינִי לְמֵיכַל מִנַּיְיהוּ, אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ אִם הוּא חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, כֵּיוָן דְּלִדִידְהוּ לֹא שַׁיְיךְ קְנָסָא, אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַגִּיד לָהֶם שֶׁלֹּא יֹאכְלוּ, וְחָכָם אֶחָד חוֹלֵק עַל זֶה וְהִסְכִּים עִמּוֹ בְּעַל הַמְחַבֵּר שֶׁחַיָּב לְהוֹדִיעַ, וְהֵבִיא רְאָיָה מִפֶּרֶק קַמָּא דְּיוֹמָא (סי' ד). וְעַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן ק"י"ט (ס"י"ז): **ז (יז) יוֹדֵעַ.** עַיֵּן בְּאֹרַח חַיִּים. וְעַיֵּן שָׁם בְּשׁוּ"ת פָּנִים מְאִירוֹת שֶׁמְּפַקֵּד לַעֲשׂוֹת כֵּן אַף שֶׁאֵינוֹ יְהוּדִי מַאֲכִיל לְבַהֲמוֹתָיו חָמֵץ בְּפֶסַח, דְּלְהַנָּאַת עַצְמוֹ עוֹשֶׂה, שֶׁאִם לֹא הָיָה נוֹתֵן חָמֵץ הָיָה חַיָּב עָלָיו לְזוֹנָם בְּדָבָר אַחֵר. וְכֵן אִם מַשְׁכִּיר בְּהֶמְתּוֹ בְּתוֹךְ הַמּוֹעֵד בְּשׁוּ"ת פָּנִים מְאִירוֹת שֶׁהַמְּזוֹנוֹת יִהְיֶה מָשָׁל עַל הַשּׂוֹכֵר, מַהַר, אַף שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁיִּתֵּן חָמֵץ. וּמִכָּל מָקוֹם אֵין לְהַתִּיר לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי בְּפֶסַח קַח בְּהֶמְתִּי וְתֵן לְךָ מְזוֹנוֹת וַאֲנִי אֲשַׁלֵּם לָךְ, כֵּיוָן שֶׁיּוֹדֵעַ בְּוַדַּאי שֶׁיַּאֲכִילֶנָּה חָמֵץ, נִמְצָא מַאֲכִילָהּ בְּשִׁלּוּחוֹתוֹ, אֲבָל בְּכִי הַאי גַּוְנָא שְׁנִתְחַיֵּב זְמַן רַב קֹדֶם פֶּסַח לְזוֹן בְּהֶמְתּוֹ וּלְחַלֵּק בַּוַּלָּדוֹת, וְנִיחָא לֵיהּ לְיַלְקֵנִי מְזוֹנוֹת דְּהָתָם וְלֹא דְּאִסּוּרָא, עַיֵּן שָׁם. וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי צָרִיךְ עִיּוּן בָּזֶה, דְּנִהְיֶה שֶׁהָיָה יָכוֹל לִתֵּן מְזוֹנוֹת אֲחֵרִים, הַשְׁתָּא מִיהָת הָנָאַת יִשְׂרָאֵל הוּא בְּפֶסַח מַה שֶּׁבְּהֶמְתּוֹ אוֹכֶלֶת חָמֵץ [וְאַפִלּוּ מֵחָמֵץ שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי רמ"ו (סנ"א ס"ק יג) בְּלֹא הִתְנוּ בִּשְׁעַת קִנְיָן, דַּעַת (הָרִיטְבָ"א) [הָרִיבַ"ש] (סי' קנא) לֶאֱסֹר, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַב אֲדוֹנִי אָבִי וְקָנִי בִּכְבוֹד שׁוּר בְּפִסְחִים דַּף כ"א (ע"א) כַּמָּה טְעָמִים שֶׁאָסוּר לְמָכֹר קֹדֶם פֶּסַח לְאֵינוֹ יְהוּדִי בְּהֵמוֹת שֶׁלּוֹ וְהֶחָמֵץ שֶׁדִּרְכָּם לֶאֱכֹל, בִּכְדֵי שֶׁיֹּאכְלוּ הַבְּהֵמוֹת הֶחָמֵץ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

חַז"ל, הֲרֵי מְחֻיָּב הָיָה לְהַפְקִיר מִצַּד הַדִּין כְּדֵי שֶׁלֹּא יַעֲבֹר בְּכָל יֵרָאֶה, וְאִם כֵּן אֵין לָנוּ לְקָנְסוֹ לֶאֱסֹר חֲמֵצוֹ כְּשֶׁחוֹזֵר וְזוֹכֶה בּוֹ: **ו (כו) בְּפֶסַח.** מֵירֵי שֶׁמָּצָא חָמֵץ בְּבֵיתוֹ בְּתוֹךְ הַפֶּסַח, וְהוּא הַדִּין בְּעֶרֶב פֶּסַח (עד) מִשָּׁעָה שִׁשִּׁית וָמַעְלָה, וְקָא מַשְׁמַע לָן דְּכִשֵּׁם שֶׁאָסוּר לְהַאֲכִיל לִבְהֶמְתּוֹ דְּמֻקְדֶּמֶת הֲנָאָה, כֵּן אָסוּר לְהַאֲכִיל לִבְהֶמַת הֶפְקֵר. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים, דְּהוּא הַדִּין דְּאָסוּר בָּזֶה בְּחָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח: **(כז) אֲפִלּוּ לִבְהֶמַת אֲחֵרִים.** שֶׁל עַכּוּ"ם [הַגְּרָ"א]: **(כח) שֶׁל הֶפְקֵר.** דְּיֵשׁ לוֹ (עה) הֲנָאָה בְּמֶה שֶּׁמְּמַלֵּא רְצוֹנוֹ לְהַשְׁבִּיעַ לִבְהֶמְתּוֹ, וְעַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף, דַּאֲפִלּוּ בְּמוֹצֵא חָמֵץ שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ, גַּם כֵּן (עו) אָסוּר לְהַשְׁלִיךְ לִפְנֵי כֶּלֶב: **ז (כט) לִתֵּן בְּהֶמְתּוֹ וְכוּ'.** בֵּין (עז) בְּחִנָּם בֵּין בְּשָׂכָר: **(ל) לְהַאֲכִילָהּ וְכוּ'.** שֶׁהֲרֵי הוּא נֶהֱנֶה מֵחָמֵץ בְּפֶסַח שֶׁמְּפַסֵּם בּוֹ הָעַכּוּ"ם אֶת בְּהֶמְתּוֹ, וְחָמֵץ אֲפִלּוּ שֶׁל עַכּוּ"ם אָסוּר לַהֲנוֹת מִמֶּנּוּ בְּפֶסַח. וּבְדִיעֲבַד (עמ) אִם אָכְלָה חָמֵץ בְּפֶסַח, אֵין לֶאֱסֹר בְּשָׂרָהּ בְּשִׁבְיל זֶה, כִּדְמוּכָח בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קמ"ב סָעִיף י"א: **(לא) בִּימֵי הַפֶּסַח.** דַּוְקָא בְּאֹפֶן זֶה, (עט) אֲבָל אוֹתָן שֶׁמַּצְמִידִין בְּהֶמְתָּן אֵצֶל נָכְרִי זְמַן רַב קֹדֶם פֶּסַח וְשֶׁהַנָּכְרִי יָזִין אוֹתָן מִשֶּׁלּוֹ, וְאֵין מַתְנִין בְּפֵרוּשׁ עַל חָמֵץ, וּבְתוֹךְ הַמָּשָׁךְ חַל פֶּסַח, מֻתָּר אַף שֶׁנּוֹדַע לוֹ שֶׁמַּאֲכִילָהּ חָמֵץ: **(לב) אִם הוּא יוֹדֵעַ וְכוּ'.** אֲבָל אִם אֵין יָדוּעַ שֶׁיַּאֲכִילֶנָּה חָמֵץ, מֻתָּר לִתְּנָהּ לוֹ, וְאֵין לוֹ לָחוּשׁ שֶׁמָּא יַאֲכִילֶנָּה:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ו (עד) פְּרִי חָדָשׁ וּשְׁאָרֵי אֲחֵרוֹנִים: **(עה)** לְבוּשׁ וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ט). **וּמִשְׁמַע לְכָאוֹרָה דְּהוּא דְּאוֹרַיְיתָא, וְלֹא מְשׁוּם חֲמֻרָּא דְּחָמֵץ, וּלְפִי זֶה גַּם בְּשֹׁאָר אִסּוּרֵי הֲנָאָה אָסוּר,** וּבְפְרִי מְגַדִּים (א"א סק"ט) מִסְתַּפֵּק בָּזֶה, וּבְתַשְׁבֵּ"ץ חֵלֶק ג' סִימָן רצ"ג מְבֹאָר כְּדָבָרֵינוּ, וְעַיֵּן בְּמַשֶּׁה יְהוּדָה (סק"ט) וּבְמוֹר וּקְצִיעָה מַה שֶּׁכָּתְבוּ בָּזֶה. **אָכַן בְּבֹאוּר הַגְּרָ"א** בְּסָעִיף קָטָן (ז') [ט"ז] **לְפִי פֵּרוּשׁ דִּמְשַׁךְ אֶלְיָעֶזֶר שָׁם, מוּכָח דְּלִדְעָתוֹ דַּוְקָא גַּבֵּי חָמֵץ אָסוּר:** **(עו)** דְּגַם מֵחָמֵץ שֶׁל אֲחֵרִים אָסוּר לַהֲנוֹת, וְאַפִלּוּ מַשָּׂל עַכּוּ"ם וּכְדִלְעֵיל בְּרֵישׁ סִימָן תמ"ג. **וּבְמַשֶּׁה יְהוּדָה** (שם) **מְצַדֵּד דְּאִפְשָׁר דְּעוֹבֵר בָּזֶה גַּם כֵּן עַל בַּל יֵרָאֶה, דְּמִכְיָון דְּאִגְּבְהֵיהּ קָנְיָה, וְלֹא שַׁיָּךְ בָּזֶה לוֹמַר אִסּוּרָא לֹא נִיחָא לֵיהּ דְּלִיקְנֵי, שֶׁהֲרֵי רוֹצֶה בּוֹ לַהֲנוֹת לְגַלְבָּא,** עַיֵּן שָׁם: **ז (עז)** מַשֶּׁה יְהוּדָה (סק"י) וְנִשְׁמַת אָדָם (סי' ז): **(עח)** עוֹלַת שַׁבָּת (סק"ד) וּפְרִי מְגַדִּים (א"א סק"י) וְהַגְּרַ"ז (סי' תנ סי"ח) וּמְקוֹר חַיִּים (ביאור ס"ק יב): **(עט)** מְקוֹר חַיִּים

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah